

UTRIKESUTSKOTTETS BETÄNKANDE 15/2001 rd

Regeringens proposition med förslag om godkännande av beslutet av företrädarna för regeringarna i Europeiska gemenskapernas medlemsstater, församlade i rådet, om privilegier och immunitet för Europeiska unionens institut för säkerhetsstudier och Europeiska unionens satellitcentrum samt för deras organ och personal och till lag om ikraftträdande av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i beslutet och om dessa myndigheters rättshandlingsförmåga

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 24 oktober 2001 en proposition med förslag om godkännande av beslutet av företrädarna för regeringarna i Europeiska gemenskapernas medlemsstater, församlade i rådet, om privilegier och immunitet för Europeiska unionens institut för säkerhetsstudier och Europeiska unionens satellitcentrum samt för deras organ och personal till lag om ikraftträdande av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i beslutet om dessa myndigheters rättshandlingsförmåga (RP 173/2001 rd) till utrikesutskottet för beredning.

Utlåtande

I enlighet med riksdagens beslut har grundlagsutskottet lämnat utlåtande i ärendet (GrUU 49/2001 rd). Utlåtandet ingår som bilaga till betänkandet.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- enhetschef Päivi Kaukoranta, utrikesministeriet.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår att riksdagen skall godkänna det i Bryssel i oktober 2001 godkända beslutet av företrädarna för regeringarna i Europeiska gemenskapernas medlemsstater, församlade i rådet, om privilegier och immunitet för Europeis-

ka unionens institut för säkerhetsstudier och Europeiska unionens satellitcentrum samt för deras organ och personal samt anta lagen om ikraftträdande av de bestämmelser som hör till

området för lagstiftningen i beslutet och om dessa myndigheters rättshandlingsförmåga.

Europeiska rådet beslutade i Köln i juni 1999 att för Europeiska unionen utveckla de medel och resurser som unionen behöver för att spara för alla de uppgifter i fråga om konfliktförebyggande och krishantering som bestämts i fördraget om Europeiska unionen, de s.k. Petersberg-uppgifterna. Beslut om att flytta institutet för säkerhetsstudier och satellitcentrumet, vilka tidigare fungerat i anslutning till Västeuropeiska unionen, till Europeiska unionen fattades i juli 2001 genom rådets gemensamma åtgärder. Myndigheterna inleder sin verksamhet vid Europeiska unionen i början av 2002.

Genom de gemensamma åtgärderna fastställdes inte de privilegier och den immunitet som

myndigheterna, deras organ och personal behöver för att garantera verksamheten. Ett beslut om privilegier och immunitet har fattats i oktober 2001 av företrädarna för regeringarna i Europeiska gemenskapernas medlemsstater, församlade i rådet. Beslutet och de gemensamma åtgärderna innehåller bestämmelser som hör till området för lagstiftningen och därför föreläggs riksdagen beslutet och lagen om ikraftträdande av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i beslutet och om dessa myndigheters rättshandlingsförmåga. Beslutet träder i kraft den 1 januari 2002 förutsatt att samtliga medlemsstater därefter har meddelat rådets generalsekretariat att de slutfört sina nationella förfaranden. Den föreslagna lagen avses träda i kraft vid samma tidpunkt som beslutet.

UTSKOTTETS STÄLLNINGSTAGANDEN

Motivering

Av de skäl som framgår av propositionens motivering och med stöd av erhållen utredning finner utskottet propositionen behövlig och angelägen. Utskottet tillstyrker propositionen med ändringsförslagen nedan.

Utskottet framhåller att besluten om att flytta institutet för säkerhetsstudier och satellitcentrumet, vilka hör till Västeuropeiska unionens säkerhetsområde, till Europeiska unionen fattades genom gemensamma åtgärder i Europeiska unionens råd i juli 2001. Statsrådet har med stöd av 97 § grundlagen sänt de behöriga beslutsförslagen till riksdagens utrikesutskott för kännedom. Den föreliggande propositionen gäller verkställigheten av de gemensamma åtgärderna i syfte att ordna den administrativa situationen för de myndigheter som flyttas.

Grundlagsutskottet behandlar i sitt utlåtande GrUU 49/2001 rd frågan om godkännande och ikraftsättande av beslutet med tanke på bestämmelserna i grundlagen och om beslutet i linje med 93 § 1 mom. grundlagen omfattas av samverkan mellan republikens president och statsrådet eller om det utifrån 93 § 2 mom. faller inom statsrådets behörighet. Enligt grundlagsutskot-

tet gäller beslutet en fråga som både till sitt innehåll och sina konsekvenser kan jämföras med unionsfrågor och som därmed enligt 93 § 2 mom. grundlagen faller inom statsrådets behörighet.

Grundlagsutskottet påpekar vidare i sitt utlåtande att beslutets bestämmelser om privilegier och immunitet hör till området för lagstiftningen och därför kräver riksdagens godkännande. Bestämmelserna gäller inte grundlagen på det sätt som avses i dess 94 § 2 mom. och därmed kan beslut om godkännande fattas med en majoritet av rösterna, anser grundlagsutskottet.

Utrikesutskottet föreslår de ändringar i 3 och 4 § i ikraftträdelselagen som grundlagsutskottet yrkat på i sitt utlåtande.

Förslag till beslut

Med stöd av det ovan anförda föreslår utrikesutskottet vördsamt

att riksdagen godkänner beslutet av företrädarna för regeringarna i Europeiska gemenskapernas medlemsstater, församlade i rådet, om privilegier och immunitet för Europeiska unionens insti-

tut för säkerhetsstudier och Europeiska unionens satellitcentrum samt för deras organ och personal och

att lagförslaget i övrigt godkänns i enlighet med propositionen med undantag för 3 och 4 § som godkänns med följande ändringar:

3 §

Närmare bestämmelser om verkställigheten av denna lag kan utfärdas genom förordning av statsrådet.

4 §

Om ikraftträdandet av denna lag bestäms genom förordning av statsrådet.

Helsingfors den 4 december 2001

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Liisa Jaakonsaari /sd
medl. Ulla Anttila /gröna
Tytti Isohookana-Asunmaa /cent
Antti Kalliomäki /sd
Ilkka Kanerva /saml
Antero Kekkonen /sd
Kimmo Kiljunen /sd
Juha Korkeaoja /cent

Outi Ojala /vänst
Kalevi Olin /sd
Sirpa Pietikäinen /saml
Mirja Ryyänen /cent
Hannu Takkula /cent
Ben Zyskowitz /saml
ers. Kari Myllyniemi /cent.

Sekreterare vid behandlingen i utskottet var
utskottsrådet Antti Pelttari.

UtUB 15/2001 rd — RP 173/2001 rd